ATTAC NORGE

ÅRSBERETNING FOR LANDSMØTEPERIODEN 2020 - 2021

attac

Innholdsfortegnelse

Innledning **3**
Handelspolitikk **4**
EFTA-MERCOSUR 4
EFTA-Storbritannia 4
Norge-Kina 5
Investor-Stat-Tvisteløsning (ISDS) 6
Internasjonal frihandelsmotstand 6
Politiske innspill 7
Digital økonomi **7**
Datahandelsavtalen 8
Statssky-samarbeid 8
Innspill til partiprogrammer 9
Aksjoner og arrangement **9**
Ulikhet og finans **10**
Pengepolitikk og finansialisering 10
Skatteparadis 11
Miljø **12**
Ny arbeidsgruppe 12
Handelsavtaler og miljø 12
Smultringmodellen 12
Opprop for systemendring 13
Bærekraftig og rettferdig økonomi 14
Nasjonalt og internasjonalt samarbeid **15**
Nasjonalt samarbeid: Attac i Norge 15
Internasjonalt samarbeid: Attac Norge i Europa og globalt 16
Organisasjon **17**
Styret 2020 – 2021 17
Lokallag og arbeidsgrupper 21
Representasjon og møter 22
Informasjonsarbeid 22
Medlemmer 24
Økonomi 25
Sekretariat 25

INNLEDNING

Krisetider gir oss muligheten til å tenke nytt om hvordan hele samfunnet ser ut. Hva er det som fungerer i samfunnet vi lever i til vanlig? Hva er det som ikke fungerer? Og ikke minst, hvor er det vi egentlig ønsker å være når vi «kommer tilbake»? Kan vi, og vil vi i det hele tatt, gå tilbake til «normalen»?

Vi stilte oss disse spørsmålene våren 2020. For året 2020 var preget av mer enn kun avlyste, nedkortede og digitale ekstraordinære landsmøter. En rekke krav om hvordan vi skulle komme oss ut av pandemien, samtidig som vi løser de globale miljø- og ulikhetskrisene, kom fra flere hold. Gjennom håndteringen av koronakrisa har det - nok en gang - blitt klinkende klart at vi trenger en ny retning for politikken og verden. Sjokkdoktrinen må føre frem en demokratisk, rettferdig og bærekraftig økonomi som fungerer for oss alle - ikke bare noen få.

I arbeidet med å peile ut veien videre for en annen verden står Attac Norge sentralt. Vi samarbeider bredt med andre, og har en spisskompetanse om handel, finans og digital økonomi få andre sivilsamfunnsorganisasjoner i Norge besitter.

Vi har forstått at også vi som organisasjon må tenke nytt i den verdenen vi nå befinner oss i. Vi fokuserte derfor i 2020 mye tid på å utvikle ny politikk, skolere oss selv og andre, ha gode diskusjoner på tvers av organisasjonen, og gi innspill til beslutningstakere om hvilke tiltak som må innføres.

Året gjennom har vi løftet debatten rundt økningen i maktkonsentrasjon som har skjedd under pandemien - for teknologiselskaper, politikere, handelslobbyister og milliardærer. Vi har vist hvordan økonomiske strukturer gir alvorlige, negative miljøkonsekvenser verden over. Vi har krevd rettferdighet, demokrati, bærekraft og åpenhet i politiske prosesser og tiltak.

Når vi nå går 20-årsdagen til Attac Norge i møte, med en pandemi som forverrer ulikhet, maktkonsentrasjon og avmakt, entrer vi også et valgår. Attac Norge skal være en tydelig stemme i å kreve handels- og finansrettferdighet, en bærekraftig og rettferdig økonomi, og en demokratisk digitalisering for i dag, og tida framover.

Vi gleder oss til et spennende, og forhåpentligvis mindre digitalt, år for Attac Norge, og å kjempe videre for en annen verden!

- Styret.

HANDELSPOLITIKK

Det har skjedd mye på handelsfronten i 2020. Regjeringa har hatt et ønske om å avslutte en rekke avtaler gjennom EFTA-samarbeidet, samt å fornye en rekke av de eksisterende avtalene til å inneholde kapitler og bestemmelser på bærekraft og såkalt e-handel. Samtidig har de forhandlet bilateralt og i WTO (både plurilateralt og i utbrytergrupper her). Under kommer en oversikt over de forhandlingene vi har fulgt tettest i løpet av året. Til slutt finnes også noen av de internasjonale initiativene rundt prinsippene for handelen som har kommet opp og fram i lys av koronapandemien.

EFTA-MERCOSUR

Et bredt nettverk av sivilsamfunnsorganisasjoner har jobbet sammen gjennom 2020 for å midlertidig eller permanent stoppe frihandelsforhandlingene Norge er involvert i gjennom EFTA med Mercosur-blokken (Uruguay, Paraguay, Brasil og Argentina). Året gjennom har vi vært flere ganger i media, sammen og alene om å kreve bedre rettigheter for arbeidstakere, urfolk og økte forpliktelser på miljøvern i avtalen.

Høsten 2020, i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet 2021, jobbet vi ut et opprop som samlet 10 sivilsamfunnsorganisasjoner rundt å si nei til avtalen. Vi ga også innspill under høring i næringskomiteen på Stortinget i forbindelse med budsjetthøringene om at avtalen ikke kan ratifiseres slik situasjonen og teksten nå ser ut. Vi har hatt møter med partier på Stortinget og ungdomspartier angående avtalen.

- *Oppropet til de 10 organisasjonene finner du her.*

Under Globaliseringskonferansen (som skjedde digitalt og i nedskalert versjon) arrangerte vi i samarbeid med Latin Amerika-gruppene en samtale om Mercosur-avtalen hvor Norges Bonde- og Småbrukarlag og Unge Venstre var representert i panelet sammen med Hege Skarrud.

Per nå er forhandlingene på vent grunnet bred opposisjon blant partier i EU - da deres forhandlinger skjer parallelt med EFTAs forhandlinger - og sivilsamfunn i EU- og EFTA-landene. Nettverket av organisasjoner som har jobbet mot avtalen fikk i løpet av 2020 samtlige partier i opposisjon på venstresiden til å si nei til avtalen slik den foreligger i dag. Næringsminister Iselin Nybø har også blitt utfordret av nettverket ved flere anledninger.

- *Felleskronikk med organisasjoner om avtalen i Nationen finner du her.*

EFTA-Storbritannia

Da det dumpet inn utkast til avtalen mellom EU og Storbritannia i innboksen mai 2020, startet vi å analysere hva det var mulig å se for seg at vi kunne finne igjen i forhandlingene mellom Storbritannia og EFTA-landene Island, Liechtenstein og Norge. Analysen sendte vi til en rekke Stortingspolitikere og deres rådgivere. Og i juni hadde vi møter med representanter fra SV, AP, SP og MDG. Disse møtene har munnet ut i gode samarbeid med samtlige av disse partiene både på disse handelsforhandlingene, men også andre. Vi har fått flere skriftlige spørsmål stilt for oss på Stortinget.

- *Spørsmål og svar på Stortinget om avtalen her og her.*

Sensommeren holdt vi skolering for Senterpartiets stortingsgruppe om noe av innholdet i avtalen. Her viste vi til hvordan forskjellige kapitler og bestemmelser vil kunne påvirke politisk handlingsrom, matsikkerhet og digital infrastruktur om det legges inn i avtalen med Norge.

Høsten deltok vi i et dialogmøte med statssekretær for næringsdepartementet, Lucie Katrin Sunde-Eidem. Her redegjorde hun for at avtalen Norge forhandler frem med Storbritannia vil "gå lenger på tjenester og investeringer" enn den nåværende avtalen.

Etter EU og Storbritannia lanserte den fremforhandlede frihandelsavtalen julaften 2020, analyserte vi innholdet som har gått spesielt på tjenester i avtalen - da dette var blitt et av våre største bekymringsmoment. I januar 2021 sendte vi en analyse av avtaleteksten til samarbeidspartnerne på Stortinget. I februar hadde vi flere møter med politikere og rådgivere for partiene.

Vi har hatt flere medieoppslag om disse forhandlingene. Vi har vært den eneste sivilsamfunnsorganisasjonen som har jobbet med avtalen i Norge. Vår informasjonsformidling til partiene på Stortinget har nok en gang vist vår unike kompetanse på handelsspørsmål.

- *Les sak i Nationen om avtalen her.*
- *Les kronikk i Klassekampen om avtalen her.*

I slutten av februar 2020 ble det klart at forhandlingene er i en sluttfase. Attac Norge vil følge forhandlingene til slutten og samarbeide med partiene når den legges fram for ratifisering.

Norge-Kina

Under dialogmøtet med statssekretæren for næringsdepartementet i oktober ble det klart at de bilaterale handelsforhandlingene med Kina gikk mot slutten. Vi så da på hvilket innhold vi kan forvente oss med grunnlag i en lignende avtale Sveits har med Kina. Vi stilte også næringsdepartementet oppfølgingsspørsmål om innholdet, og fikk bekreftet våre bekymringer om at Norge forhandler om en tilsynelatende like dårlig avtale som Sveits har ratifisert. Her er den spesielt tannløs på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Noe som er høyst bekymringsverdig med tanke på situasjonen til uighurene i Xinjiang-provinsen.

Vi har vært kritiske til avtalen i media. Her spesielt for å rette søkelyset mot menneskerettighetsbrudd knyttet til frihandelspolitikken Norge er med og fører. Noe som også har resultert i at MDG har tatt kontakt med oss ved flere anledninger om avtalen, samt stilt spørsmål i Stortinget. Vi ser på det som høyst positivt at MDG her tar en meget offensiv og kritisk posisjon til en frihandelsavtale, og håper dette vil være med på å skape et godt samarbeid for oss videre.

- *Spørsmål og svar om avtalen i Stortinget finner du her.*

Vi har også blitt dratt inn i andres debatt rundt avtalen. Bjørgulv Braanen i Klassekampen støttet frihandelsavtalen med Kina, noe som resulterte i at Snorre Valen refererte til vår kritikk av avtalen i hans tilsvar.

Videre har vi vært i samtaler med Uigurkomiteen i Norge for å se på hvordan vi kan samarbeide for å stoppe avtalen.

- *Kronikk i Morgenbladet finner du her.*

Investor-Stat-Tvisteløsning (ISDS)

Attac Norge har lenge jobbet med investor-stat-tvisteløsningsmekanismen som finnes i flere av de bilaterale investeringsavtalene Norge har. I tillegg er dette en mekanisme som ofte ligger på bordet i ulike forhandlinger, som vi så i TISA-forhandlingene. Våren 2020 fikk Norge sitt første søksmål mot seg gjennom en slik mekanisme, da et latvisk rederi tok den såkalte "snøkrabbesaken" til en internasjonal investordomstol. Februar 2021 lanserte det tyske kullselskapet RWE et søksmål mot Nederland på grunnlag av utfasing av kullkraft i landet. Disse sakene har gjort at Attac i året har sporadisk jobbet mer med ISDS.

NYHETER

Attac-lederen mener Norge må tre ut av ISDS-avtalene:

Vil lage vansker

OMSTRIDT: Norge har signert 14 avtaler som gjør det mulig for utenlandske investorer å saksøke land her sanksjonsbyk – som radikal klimapolitikk.

KLIMA

«Vi står i en miljøkrise, og da må vi ha det handlingsrommet vi trenger»

- *Les styremedlem Axel Haraldsen-Sverre sitt innlegg om snøkrabbesaken her.*

Investigate Europe hadde i februar 2021 en kampanje om ISDS i sektoravtalen Energy Charter Treaty gående i en rekke mediehus i Europa, inkludert Klassekampen i Norge. Det resulterte i et intervju med leder Hege Skarrud om saken. Vi har tidligere vært i kontakt med SV om ISDS-søksmål på grunnlag av koronatiltak i ulike stater. Og er per nå i arbeid med å få møter med politisk ledelse i UD for å komme med innspill.

- *Les politisk rådgiver Camilla Hansen sin sak om kriseprofitører under COVID-19 her.*

Internasjonal frihandelsmotstand

COVID-19 gjorde det tydelig at det må finnes en balanse i internasjonalt samarbeid og mulighet for nasjonal beredskap. I dag fører handelssystemet til en rekke kriser, og det kreves derfor en reform av handelssystemet fra flere hold.

Seattle to Brussels

Seattle to Brussels-nettverket (S2B) publiserte i fjor vinter en politisk erklæring med tre prinsipper for hvordan dagens handelsregime bør reformeres. S2B-nettverket er en bred allianse av fagforeninger, forskningsgrupper, utviklingsorganisasjoner, samt andre grupper. De tre prinsippene går ut på å (1) nullstille dagens handelsregime; (2) fjerne bedrifters privilegerte stilling i internasjonal handel; (3) stille miljømessige og sosiale prioriteringer høyere enn privat profitt. Attac Norge har stilt seg bak S2Bs politiske krav.

- *S2B-nettverkets politiske erklæring finner du her.*
- *Attac Norges tilslutning finner du her.*

Fundamentally Transform the WTO

I februar 2021 sirkulerte et brev med krav om å fundamentalt endre Verdens Handelsorganisasjon i lys av pandemien. Brevet viser til hvordan "den hyperglobaliserte handelen, investeringer og globale verdikjeder" som WTO har ført til i løpet av sine 25 år nå står på bristepunktet, og at handelen må endres ved å legge til grunn nye prinsipper. Brevet sier at "Vi, de undertegnede arbeids-, miljø-, forbruker- og andre organisasjoner, ber om transformasjon av WTO til en helt ny ramme for internasjonal handel som er egnet for det 21. århundre - noe som betyr at den setter mennesker og planeten først".

Brevet ser til tidligere krav for handelen i tråd med Havana Charter i 1948 hvor man ønsket å fokusere på full sysselsetting, begrense selskapenes konsentrasjon av makt, rettferdig konkurranse og beskyttelse for arbeidere. Videre vises det til at kravene må oppdateres for klima- og naturkrisa, systemisk ulikhet og teknologigigantenes enorme makt. Brevet oppfordrer medlemslandenes myndigheter til å kreve en ny retning for WTO. Attac Norge har signert brevet.

Politiske innspill

Organisasjonen har også kommet med en rekke skriftlige og muntlige innspill til partiene om politikk for å sikre en rettferdig og bærekraftig handel. Her har vi deltatt på formelle og uformelle innspillsmøter med programkomitéer, enkeltmedlemmer i partiene, og partiers utvalg eller lokale lag. Våre innspill har i hovedsak gått til Rødt, SV, Arbeiderpartiet, Senterpartiet, KrF og MDG.

Leder Hege Skarrud deltok også i statsbudsjetthøring i Næringskomiteen i oktober 2020. Her krevde vi åpenhet i bilaterale- og EFTA-forhandlinger, forpliktelser når det kommer til arbeiderrettigheter og miljø, samt en årlig handelspolitisk redegjørelse for Stortinget.

Leder Hege Skarrud under høring i Næringskomiteen på Stortinget.

DIGITAL ØKONOMI

Den digitale økonomien har satt sitt preg på verden under pandemien. Samtidig ser det ikke ut til at kritikken av den kommer til å avta med det første. Den digitale økonomien har vært et sentralt arbeidsområde i Attac siden Norge gikk inn i forhandlinger om Datahandelsavtalen, et arbeid som har gått parallelt med arbeidet for å få gjennom forslaget om Statssky. Attac har i 2020 vært en sentral pådriver for å aktualisere og problematisere den digitale økonomien, både for offentligheten og blant politikere og andre interesseorganisasjoner.

På ekstraordinært landsmøtet i juni 2020 ble flere uttalelser vedtatt, blant annet uttalelsen om at vi må se etter alternative eierskapsformer i den digitale økonomien. I den uttalelsen legges det til grunn at eierskap til data er et viktig første skritt, men at en rettferdig digital økonomi må se forbi lagring

og mot de faktiske plattformene som finnes. Enkelte av disse er å regne som kritisk infrastruktur, og bør være i folkets eie.

- *Les leder Hege Skarrud sin spalte i Bistandsaktuelt om digital kolonisering her.*

Under følger en oppsummering av arbeidet vi har gjort på digital økonomi fra forrige landsmøte.

Datahandelsavtalen

Attac har vært en ledende kritiker av den såkalte "datahandelsavtalen" som en utbrytergruppe i Verdens handelsorganisasjon (WTO) forhandler om. Avtalen vil innebære en konsentrasjon av makt over den digitale økonomien, og da også samfunnsutviklingen, hos teknologigigantene. Attac har jobbet både politisk og med å spre informasjon om denne avtalen siden 2016. Den skal etter planen ferdigstilles på WTOs ministermøte i desember 2021.

Kronikk

Tekno-gigigantene bygger ned norsk matjord

Etter oljen skal vi garantert leve av mat og matjord. Datasenter på Kvernaland er verken grønt eller framtidsretta.

Vi har hatt flere innlegg på trykk i riksdekkende medier om forhandlingene. Vi har hatt en rekke møter med politikere angående prosessene i WTO, men også dratt linjer til forhandlinger som nå går på e-handel i EFTA-samarbeidet. Det har gjort at politikere henviser til datahandelsavtalen i egen regi i debatter.

Vi har løftet problemstillingen om datahandelsavtalen inn i de debatter som går om digital suverenitet og offentlig digital infrastruktur fra flere hold i Norge. Spesielt viktig har samarbeidet med NTL og Fagforbundet vært for å vise sammenhengen mellom lokalt handlingsrom og internasjonale prosesser her. Vi har også uttalt oss med støtte til aksjonsgruppa Vern Kvernaland, som jobber mot planer om et storstilt datasenter på matjord i regionen Kvernaland.

- *Les kronikk med Spire om Kvernaland i Nationen her.*
- *Les kronikk om datahandel og skylagring med NTL og Fagforbundet i Klassekampen her.*

Skoleringer av egne aktivister og andre organisasjoners aktivister om datahandelsavtalen har også vært gjort i perioden. Vi har også spilt inn til partiprogrammer og politiske prosesser som den nasjonale handlingsplanen for å nå bærekraftsmålene om behovet for å ta avstand fra de foreslåtte bestemmelsene i datahandelsavtalen.

I midten av februar 2021 ble det lekket forhandlingsdokument fra forhandlingene om avtalen på bilaterals.org. Attac analyserte dokumentet og møtte raskt med SV om å legge en strategi, samt har sendt analysen til Senterpartiet, Rødt og Ap til informasjon. Det jobbes per nå med en mediesak sammen med NTL, Fagforbundet og Handelskampanjen for å presse opposisjonspartiene til å tydeliggjøre sitt standpunkt på datahandelsavtalen for en eventuell kommende regjeringsperiode. Siden den ikke vil vedtas før tidligst under ministermøtet i desember 2021, vil det være mulig at vi har fått en ny regjering innen da, som kan ha et annet standpunkt enn det vi har sett til nå.

Statssky-samarbeid

Gjennom året 2020 har flere aktører tatt til orde for en nasjonal skyløsning for å sikre digital suverenitet, og rettferdig forvaltning av data. NITO og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) er noen som helt spesifikt har snakket om behovet for en statssky. FAFO skrev en rapport på oppdrag for NTL og Fagforbundet hvor krav om statssky også kom tydelig frem. Under lanseringen var representanter fra SP og SV tilstede, som brukte "våre" argumenter om en helhetlig politikk på internasjonal handel og stassky.

Attac har i perioden hatt et tett samarbeid med NTL og Fagforbundet om om innføring av Statssky. Vi har delt informasjon, hatt en rekke møter, og hjulpet folkevalgte å stille spørsmål. Vi vil i perioden framover også prioritere dette samarbeidet.

- *Spørsmål og svar på Stortinget kan leses her og her.*

Året gjennom har vi hatt en rekke medieutspill i flere medier, blant annet Klassekampen, Digi.no, Journalisten.no, Transit Magasin og Dagsavisen. Temaene som har vært diskutert har inkludert demokratisering av data og digital infrastruktur, kritikk av Næringsministerens svar vedrørende åpenhet i kildekoder og algoritmer, og om Smittestopp-appen. Her har vi i noen av sakene blant annet samarbeidet med Helene Bank, leder i For Velferdsstaten.

- *Les vår kronikk med Helene Bank i Klassekampen om digitalt spillerom her.*

Innspill til partiprogrammer

Vårt arbeid med innspill til Stortingspartienes partiprogrammer har hatt demokratisk digitalisering som et av sine fokusområder (det andre har vært rettferdig og bærekraftig handel). Vi har sendt skriftlige innspill, møtt med programkomitéer og hatt bilaterale møter og innspill til partienes medlemmer. Som et resultat av vårt arbeid har følgende partier tatt inn våre innspill i deres forslag for partiprogram (per 17.02.21): Rødt og SV.

- *Les våre tidlige skriftlige innspill til partiprogrammene her.*

Videre har vi samarbeidet med ungdomspartiene. Vi har hatt bilaterale møter med lederne for Senterungdommen, KrFu, Unge Venstre, AUF og hatt fortløpende kommunikasjon med leder for SU og RU. Senterungdommen vedtok i 2020 en uttalelse om demokratisk infrastruktur som vi kom med innspill til.

Vi bemerker oss også at MDG har foreslått en god del vedrørende åpen kildekode i offentlig sektor og personvern etter våre innspill.

Aksjoner og arrangement

Til tross for begrensede muligheter til å gjennomføre arrangementer i 2020, arrangerte vi to større møteplasser om digital økonomi. Vi har også satset mer på digitale internskoleringer for å sikre at alle aktivister har et tilbud, og for å skolere bredere i organisasjonen om våre satsingsområder.

Bokbad

Hilde Nagell, Bår Stenvik og Dag Hareide ga alle ut bøker om digital økonomi høsten 2020. Vi inviterte dem til et bokbad på Deichmanske bibliotek på Grünerløkka i Oslo den 15. oktober. Bokbadet ble gjennomført med begrenset publikum tilstede, og flere som fulgte med via strøm på Facebook. Arrangementet gjorde at vi også i ettertid har hatt god kontakt med forfatterne.

Fra bokbadet med Hilde Nagell, Bår Stenvik og Dag Hareide

Ungdomspartilederdebatt

Det ble i november holdt en debatt i samarbeid med Tankesmien Agenda med nærmest alle lederne fra alle ungdomspartiene med representanter på Stortinget. Dessverre landet dette arrangementet under en kraftig smitteøkning i Oslo 9. november, det resulterte i frafall fra Unge Høyre, KrfU og Unge Venstre i siste liten. Debatten ble streamet på Facebook uten publikum tilstede.

Debatten var viktig for å sikre et fortsatt godt samarbeid med flere av ungdomspartiene, samt at det har lagt grobunn for nye samarbeid med flere andre.

Internskoleringer

Styremedlemmene Håkon Edøy Hanssen og Philip Mlonyeni holdt internskolering om digital økonomi vinteren 2020. Arrangementet var åpen for Attacs medlemmer og sympatisører.

Leder Hege Skarrud og tidligere leder Martine Kopstad Floeng holdt internskolering om datahandelsavtalen tidlig 2021. Arrangementet var åpen for Attacs medlemmer og Spires handelsutvalg var også invitert.

ULIKHET OG FINANS

Gjeldsslette, skatteparadis og finanskrise har vært fokusområder for Attac med jevne mellomrom. Pandemien har tydeliggjort den urettferdige gjeldsbyrdens påkjenning på fattige lands beredskap. Den nye Oljefondssjefen satte (mot sin vilje) skatteparadis øverst på de flestes agenda våren 2020. Og den økonomiske nedgangstiden som smittevernstiltakene bringer med seg har løftet spørsmål rundt stabiliteten til finanssystemet. Summen av disse og kravet om en ny sjokkdoktrine for samfunnet etter pandemien, førte til at Attac Norge valgte å satse på finans som et hovedtema for tiden framover, fra våren 2020.

- *Les våre krav til oppussingen av samfunnet etter koronakrisa her.*

Pengepolitikk og finansialisering

Som utgangspunkt for den nye (re)satsingen på finans som arbeidsområde, arrangerte styret en internskolering i oktober 2020, for å starte den helhetlige samtalen om finanspolitikk i lys av koronakrisa. Ingrid Hjertaker innledet om finansialisering som fenomen og hvordan dette har ført til økende ustabilitet i verdensøkonomien de siste tiårene. Thorvald Grung Moe hadde et foredrag om *Modern Monetary Theory* og muligheter for en alternativ pengepolitikk i Norge. I forlengelsen av dette ble det etablert en ny arbeidsgruppe for finans på slutten av året. Arbeidsgruppa jobber nå med grønn taksonomi, finansialisering og pengepolitikk.

- *Les nestleder Sondre Molteberg Dalen sitt innlegg om grønn taksonomi her.*

Styret har samarbeidet tett med den nystartede arbeidsgruppa for finans. Det resulterte i et utspill om ulikhet knyttet til World Economic Forum i januar, samt opptreden fra leder Hege Skarrud på NRK P1 i intervju med Børge Brende (styreleder i WEF).

- *WEF-saken i Transit Magasin finnes her.*

Det har videre blitt utarbeidet et forslag til en uttalelse for landsmøtet om nye mål for pengepolitikken. På kontoret har vi en praktikant fra masterstudiet i samfunnsvitenskap på UiO i seks uker våren 2021. Praktikanten, Tuva Kavli, vil jobbe med et prosjekt om finans- og pengepolitikk for å sikre at videre arbeid i organisasjonen har godt kunnskapsgrunnlag å bygge videre på.

Skatteparadis

Skatteparadisdebatten som gikk våren 2020 gjorde at organisasjonens styre diskuterte hvor mye arbeid som skal legges i skatteparadisarbeidet videre. Det var enighet i styret om at vi fortsatt skal snakke om skatteparadis (og i likhet gjeldsrettferdighet) som en del av vårt overordnede arbeid med finans, men at vi ikke skal ha store satsinger på området framover. Grunnen til dette er at organisasjoner som Tax Justice Network Norge og Publish What You Pay Norge dekker mye av kunnskapsgrunnlaget og rommet i den offentlige og politiske debatten på området.

Det er likevel et behov for å avslutte en del av arbeidet vi har startet med skatteparadisfrie kommuner, og gi aktivister mulighet til å jobbe med dette på lokalt nivå. Det var derfor gledelig at vi fikk et stort gjennombrudd i juni 2020 da Sør-Varanger kommune fattet et historisk vedtak i arbeidet mot skatteparadis. Sør-Varanger kommune blir første kommune med helt konkrete regler for å unngå at kommunens midler forsvinner til skatteparadis. Arbeidet har vært drevet framover av gode krefter i Sør-Varanger kommunestyre, Publish What You Pay Norge og kampanjesekretær i Attac Norge, Audun Myhra Bergwitz. Vedtaket følges opp nå som det er til juridisk gjennomgang.

- *Les om vedtaket i Sør-Varanger her.*

Philipp Gleichmar fra Attac Bergen har foreslått en interpellasjon modellert etter vedtaket i Sør-Varanger i Øygarden kommune. Vi er i kontakt med flere i Oslo kommune for å få gjennom et lignende vedtak også i Oslo, samt flere har gjennom året tatt kontakt med oss med ønsker om å få til vedtak i sine kommuner.

MILJØ

Attac har de seneste årene jobbet mer med miljøproblematikk blant annet gjennom kampanjen "Invester i en bedre verden" og i handelsarbeidet. Det har vært et ønske å skalere opp dette arbeidet ytterligere. Det har derfor blitt startet en ny arbeidsgruppe, et nytt prosjekt på handelsavtaler og miljø, samt har blitt implementert ytterligere i arbeidsplanen for året, og den foreslåtte langsiktige strategien for organisasjonen.

Ny arbeidsgruppe

Som en del av et tiltak for å ta Attac i en miljøpolitisk retning, og posisjonere oss i debatten har det blitt opprettet en ny arbeidsgruppe; Miljø og økonomi. Fokus for arbeidsgruppa er krysningen mellom miljø og økonomi, ved å forstå og diskutere hvordan de to feltene henger tett sammen og påvirker hverandre. Økonomien kan ikke eksistere uten miljøet den opererer i, og miljøet påvirkes av hvordan økonomien fungerer. Denne forståelsen er viktig å ta med inn i miljødebatten og Attac har en særskilt kompetanse for å gjøre dette.

Arbeidsgruppen startet opp høsten 2020, og det har vært stor interesse fra start. Gruppa bærer likevel preg av å være i startfasen og har som alt annet blitt påvirket av korona og utfordringene det gir. Gruppa møtes digitalt annenhver uke og koordineres av Adair Elder. Aktivitetene består blant annet av lesesirkel, tematiske diskusjoner og utforming av Attacs miljøpolitikk.

Handelsavtaler og miljø

Motstanden mot Mercosur-avtalen har tydeliggjort (nok en gang) begrensningene handelsavtaler har i å ivareta miljøet. Tvert imot fører innholdet i dagens handelsavtaler til negative miljøkonsekvenser. Det er lite fokus og kunnskap om nettopp dette i Norge. Under Globaliseringskonferansen 2020 arrangerte vi derfor en panelsamtale med Ciaran Cross, Deborah James og Julie Rødje om hvordan dagens handelsavtaler setter selskapers interesser og profitt over miljøvern. Under det ekstraordinære landsmøtet vedtok Attac Norge en uttalelse om bærekraftig handelspolitikk.

- *Les uttalelsen om en bærekraftig handelspolitikk her.*

Det har derfor blitt startet et prosjekt som ser på handelsavtaler og miljøpåvirkning, og hvordan avtaleinnholdet - og avtalene - kan endres til å ivareta miljøet. Politisk rådgiver, Camilla Hansen, leder arbeidet med prosjektet. Hun har lenge arbeidet med handelsavtaler i Attac Norge, og kjenner godt til innholdet i avtalene. Prosjektet går ut på å skrive en rapport som senere skal formidles gjennom politiske møter, debatter og arrangementer. Rapporten er forventet klar tidlig sommer 2021.

Smultringmodellen

Våren 2020 lanserte Amsterdam sin nye bystrategi med Kate Raworth sin smultringmodell som rammeverk. I forlengelse av rapporten "Hvorfor vi trenger et nytt økonomisk system", opprettelsen av en arbeidsgruppe på miljø og økonomi i Attac Norge, og behovet for nye strategier for å sikre en bærekraftig økonomi, uttalte vi oss positivt til å se på et slikt tiltak i Dagsavisen.

10 TORSDAG 16. APRIL 2020

NYHETER

Ferdig med evig vekst

• Amsterdam svarer på koronakrisen med ny og bærekraftig økonomi

I etterkant av koronakrisen blir planetens tålegrenser og innbyggernes grunnleggende behov rettesnoren i gjenoppbyggingen av Amsterdams økonomi. Oslo og andre byer i Norge bør velge samme vei, mener Attac Norge.

TOR SANDBERG

Det var rett før påske at den politiske ledelsen i Nederlands største by varslet at den ville skrote den allmenne etterlevelsesmålsettingsmåten rundt økonomisk vekst og erstatte den med en økonomisk modell utarbeidet av den britiske økonomen Kate Raworth.

Fra bærekraftsmål

Utgangspunktet for Raworths såkalte smultring-modell er blant annet FNs bærekraftsmål. En realistisk blant annet å utrydde fattigdom og sult, sikre alle god helse, stoppe klimaendringer og redusere ulikhetene.

– Jeg tror dette vil hjelpe oss å overvinne effektene av koronakrisen, sier varaordfører Marieke van Doorninck, om hvorfor Amsterdams politiske ledelse har gått inn for dette, i et intervju med den britiske avisen The Guardian.

Hun representerer partiet GroenLinks (det grønne venstre), som er medlem av Det europeiske grønne partiet. Miljøpartiet De Grønne er ett av de andre medlemmene der.

Varaordføreren peker blant annet på Amsterdams boligproblemer, når hun skal begrunne behovet for en grunnleggende ny politikk. I dag er over 20 prosent av befolkningen i byen ikke i stand til å dekke sine grunnleggende behov, eller å ha bolig i det hele.

– Bør være til inspirasjon

– Det som skjer i Amsterdam nå bør være til inspirasjon for Oslo kommune, og til slutt også Norge, for å gjøre de nødvendige endringene vi trenger i våre samfunn, sier Hege Skarrud, nyvalgt leder i Attac Norge.

– Her finner vi en modell som legger til grunn hvordan man skal dekke menneskers behov innenfor planetens tålevner. Det vet vi at økonomien i dag ikke gjør, ellers hadde vi ikke hatt enorme ulikheter og miljøkrise.

Hun representerer en organisasjon som blant annet vil «erkjenne den internasjonale sprekkdannelsen økonomien», som har ført til økt ulikhet, økende skadelig praksis og forsvare det offentlige tryggenettet.

– Vi kan ikke gjøre de samme feilene nå som etter finanskrisen i 2008, hvor sjokkterapien var noe forhekt gjennom å gi penger til den som er mest på toppen av den økonomiske hierarkipyramiden, for å få i gang de økonomiske hjulene. Vi trenger ikke nok en runde med krisepakker som og for seg kun er ennskimme for de rike, fortsetter Skarrud.

– Lever over evne

Ifølge The Guardian er Amsterdam den første byen i verden som har valgt å legge til rette for en politikk hvor miljøet og menneskenes beste skal være avgjørende for beslutningene som fattes.

– Det Amsterdam nå planlegger å gjøre er å legge helt andre premisser for hvordan samfunnet skal bygges opp, konstaterer Skarrud.

> *Det som skjer i Amsterdam nå bør være til inspirasjon for Oslo kommune, og til slutt også Norge.*
>
> Hege Skarrud, leder i Attac Norge

– Vi kan ikke jobbe for å gå tilbake til normalen, når normalen er å leve over egne evne. I stedet for å endre på befolkningens måte å gjøre økonomi på, slik at vi kan endre spillereglene. Dette må skaleres opp til også å gjelde globalt nivå.

– Radikale endringer

– Vi skal ikke bli alfelte oppgitte over at Al er en trussel for vår velferd, sier Skarrud.

– Det er klart det vil være vanskelig å implementere dette og fjerne når man er en del av en global økonomi som legger økonomisk vekst til grunn. Handelsavtaler, multinasjonale selskaper, internasjonal skattepolitikk, matproduksjon og import av varer er jo ting Amsterdam fortsatt må forholde seg til. Derfor er det så viktig at vi kan endre spillereglene. Dette må skaleres opp til også et globalt nivå.

– Radikale endringer

– Kan konsekvensene av koronakrisen til syvende og sist bli en bedre verden, hvis flere følger i Amsterdams fotspor?

– Vi skal ikke bli alfelte oppgitte over at Al er en trussel for vår velferd, sier Hege Skarrud, leder i Attac Norge.

– Det er klart det vil være vanskelig å implementere dette og fjerne når man er en del av en global økonomi som legger økonomisk vekst til grunn. Handelsavtaler, multinasjonale

Amsterdam svarer på koronakrisen med en ny og bærekraftig økonomi.

Foto: Peter Dejong/NTB scanpix

Hege Skarrud, leder i Attac Norge.

Foto: Simen Strøm Braaten

Da uttalelsen førte til positive tilbakemeldinger fra aktivister og eksterne, ble det sendt et brev til samtlige bystyremedlemmer i Oslo kommune med oppfordring om å se på å implementere det samme i Oslos strategier. Det førte til en rekke møter med politikere fra Oslo kommune.

Spire, Rethinking Economics og Attac Norge har hatt et godt samarbeid om smultringmodellen. Vi har sammen uttalt oss i media, hatt internskoleringer (med blant annet jusprofessor Beate Sjåfjell), deltatt i møter med beslutningstakere, og blitt en del av et nettverk med interesserte som ønsker å implementere smultringmodellen i Norge.

- *Kronikk i Vårt Oslo med Spire og Rethinking Economics kan leses her.*

Det ekstraordinære landsmøtet vedtok uttalelse om smultringmodellen som forankret politikken. Dette har ført til videre arbeid med politiske krav, blant annet i innspill til den nasjonale handlingsplanen for å nå bærekraftsmålene som skal lanseres i 2021, samt i diskusjon med SV i deres arbeid med Grønn Ny Deal.

Opprop for systemendring

Før sommeren 2020 undertegnet Attac et opprop for systemendring, til de politiske partiene på Stortinget. Oppropet har Attac undertegnet sammen med en rekke klima- og miljøorganisasjoner, akademikere, artister, forfattere og aktivister.

Bakgrunnen for oppropet er at vårt livsgrunnlag er truet, og under hardt press av et økonomisk system hvor premisset om stadig økonomisk vekst undergraver miljøet og vår sosiale velferd. Den destruktive retningen samfunnet styres på må erstattes med et nytt system som drives av kunnskap, skaperglede og samarbeid. Oppropet tar til orde for en demokratisk systemendring som utfordrer vekstparadigmet, og krever at valget i 2021 må bli et valg med konkrete tiltak for systemendring.

Leder Hege Skarrud ble invitert til Kåkånomics i Stavanger oktober 2020 for å delta i arrangement om oppropet. Det ledet også til opptreden på NRK P2 som sendte direkte fra festivalen.

- *Opprop for systemendring kan leses her.*

Bærekraftig og rettferdig økonomi

Høsten 2020 startet styremedlemmer Tina Andersen og Caroline Herlofson oppføgingsprosjektet til rapporten "Hvorfor vi trenger et nytt økonomisk system", som ble lansert i februar 2020. Prosjektet bygger på problembeskrivelsen av dagens økonomiske system fra den tidligere rapporten. Per nå er prosjektet i en tidlig fase hvor samarbeidspartnere hentes inn til å bidra i et notat. Det nye notatet ønsker å ta for seg alternative løsninger. Prosjektet skal vise til store og små alternativer, fordi folk ser problemer lokalt (i sine liv) og knytte det til større problemer (global ulikhet og miljøkrise) og vil bidra til å løse problemene direkte.

Målet med notatheftet er å løfte frem mylderet av alternative løsninger og metoder som finnes i både inn- og utland, for hvordan økonomien og samfunnet kan organiseres. En viktig målsetning er at heftet kan brukes i politisk påvirkningsarbeid, og særlig være en ressurs opp mot den politiske prosesser. Prosjektet tar høyde på å bli ferdig høsten 2021.

NASJONALT OG INTERNASJONALT SAMARBEID

Attac Norge er med i flere norske nettverks- og samarbeidsorganisasjoner. Vi er også tilsluttet en rekke internasjonale initiativ. Vårt samarbeid med det norske og internasjonale sivilsamfunnet og fagbevegelsen er avgjørende for å oppnå resultater, tilegne oss kunnskap om internasjonale og nasjonale prosesser, samt nå bredt ut med vår politikk.

Nasjonalt samarbeid: Attac i Norge

Samarbeid med fagbevegelsen og faglaga

I likhet med tidligere år har samarbeidet med den norske fagbevegelsen vært viktig for vår organisasjon og vårt arbeid. Gjennom 2020 har vi fortsatt vårt tette samarbeid med fagbevegelsen. I forbindelse med vår kampanje mot datahandelsavtalen i WTO, så har vi knyttet sterkere bånd med en rekke organisasjoner som har stilt seg bak oppropet. Spesielt viktig er vårt samarbeid med NTL og Fagforbundet her om statssky og internasjonale handelsavtaler. Vi møtes ved behov og koordinere arbeidet mellom oss. Videre samarbeider vi med Handel og Kontor gjennom Handelskampanjen.

Arbeidet om Brexit og Mercosur har også gjort at vi har samarbeidet tett med Norges Bonde- og Småbrukarlag. Samt med Bondelaget.

Norges Sosiale Forum

Norges Sosiale Forum arrangerer Globaliseringskonferansen annethvert år, og koordinerer i tillegg flere internasjonale samarbeid. Til tross for en nedskalert konferanse i 2020, samarbeidet vi godt om et plenumsmøte på teknologigiganter og makt, og to øvrige arrangementer på handel. Vi har også deltatt aktivt inn i arbeidet for å planlegge en mer normal konferanse i 2021.

Tax Justice Network Norge

Attac var med på å ta initiativ til Tax Justice Network Norge. Nettverket samler både akademikere, aktivister og organisasjoner som er opptatt av skatterettferdighet, hovedsakelig skatteparadis. Nettverket er en ressurs for Attacs eget arbeid med skatteparadis.

Forum for utvikling og miljø (ForUM)

Forum for Utvikling og Miljø er et samarbeidsorgan for alle organisasjonene som jobber med miljø og utviklingsspørsmål i Norge. Organisasjonen fungerer som et kontaktpunkt mellom myndighetene og norsk sivilsamfunn. Attac har deltatt på møter med ForUM i løpet av året, spesielt der handel eller skatterettferdighet har vært aktuelt. Arbeidet med Oljefondet og FN-traktatet skjer gjennom ForUM. ForUM har også i 2020 arrangert en rekke møtepunkter mellom organisasjonene og programkomitéene til partiene som vi har deltatt på.

KAN – Koalisjonen for ansvarlig næringsliv

Koalisjonen for ansvarlig næringsliv (KAN) er en bred sammenslutning av næringsliv, fagbevegelse, sivilsamfunn og andre bevegelser som krever en menneskerettighetslov for næringslivet som ble dannet i 2019. KAN jobber for en menneskerettighetslov for næringslivet som forplikter norske bedrifter til å følge FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettighetene (UNGP) gjennom blant annet å gjennomføre aktsomhetsvurderinger med hensyn til menneskerettigheter og miljø. Koalisjonen drives til daglig av en styringsgruppe med representanter fra noen av de større deltagerorganisasjonene. Attac kommer med innspill til arbeidet deres gjennom vår deltagelse i ForUM sin arbeidsgruppe for ansvarlig næringsliv. Våren 2020 lanserte KAN initiativet.

RORG-samarbeidet

RORG er en samarbeidsorganisasjon for alle organisasjoner som mottar informasjonsstøtte fra NORAD til å drive informasjonsarbeid om Nord/Sør-spørsmål. Samarbeidet har vært aktualisert i forbindelse med den omfattende søknadsrunden for informasjonsstøtten med frist 1. oktober 2020.

Handelskampanjen

Handelskampanjen er en samarbeidsorganisasjon for rettferdig handelspolitikk. Hege Skarrud er nåværende nestleder i Handelskampanjen, og er ansvarlig for å følge de pågående forhandlingene på elektronisk handel i WTO. Handelskampanjen er en viktig arena for kunnskapsinnhenting og utvikling av ny handelspolitikk, og faglige samarbeid. I løpet av året har vi samarbeidet tett om å utarbeide en egen handelspolitisk redegjørelse, politiske utspill og arrangementer.

SLUG – Nettverk for rettferdig gjeldspolitikk

SLUG (tidligere Slett U-landsgjelda) jobber for gjeldsslette til utviklingsland, og har det siste året jobbet med gjeldsslette i lys av koronapandemien. Attac har vært med i denne debatten, og vi har til tider jobbet tett med SLUG.

PWYP – Publish What You Pay

PWYP jobber for land-for-land-rapportering i utvinningsindustrien. Attac støtter arbeidet, og har gjennom 2020 hatt tettere samarbeid med organisasjonen i lys av Attac sin pågående kampanje på skatteparadisfrie kommuner.

Alliansen Ny Landbrukspolitikk (ANL) og Ta havet tilbake og jorda i bruk

ANL jobber med alternativer i landbrukspolitikken. Ta havet tilbake og jorda i bruk er en allianse av organisasjoner som jobber med å knytte problemstillinger i jordbruket og kystfisket sammen, og søker å finne helhetlige løsninger. Attac er støttemedlem i begge alliansene.

Alliansen Ny Økonomi

Alliansen arbeider med alternativer til det rådende økonomiske systemet, og forsøker å belyse de strukturelle problemene ved kapitalismen. Alliansen ble dannet høsten 2018 av Attac, Rethinking Economics, Spire, Sosialistisk Ungdom og Latin-Amerika Gruppene. Caroline Herlofson, Tina Andersen og Hege Skarrud følger arbeidet i alliansen.

I februar 2020 ble alliansens første rapport lansert. Caroline og Tina leder arbeidet med oppfølgingsnotatet som skal lanseres ila 2021.

Global

Attac er medlem av nyhetssiden Global. Nettsiden legger ut nyheter om globale spørsmål og bistand, blant annet våre nyhetssaker. Vi har også brukt global.no til stillingsannonser. Global skal nå legges ned etter at de ikke fikk videreført støtte gjennom Norads informasjonsstøtte.

Internasjonalt samarbeid: Attac Norge i Europa og globalt

Europeisk Attac-samarbeid

Attac utveksler erfaringer og samarbeider med de andre europeiske Attac-organisasjonene gjennom regelmessige nettmøter. Under perioden har EAN fokusert spesielt på planleggingen av det Europeiske sommeruniversitetet i 2022.

Tax Justice Network

Attac er også tilsluttet det internasjonale Tax Justice Network.

Our World Is Not For Sale

I perioden har Attac Norge fulgt opp samarbeidet med alliansen Our World Is Not For Sale (OWINFS) ved å delta på møter og aktivt ta i bruk informasjon som kommer via e-posttråder. E-posttrådene er den primære kilden til oppdatert informasjon og analyser om handelspolitikk. Dette nettverket er svært viktig for oss.

JustNet

Attac har fortsatt sitt samarbeidet med The Just Net Coalition (JNC). JNC er et globalt nettverk bestående av en rekke sivilsamfunnsorganisasjoner som kjemper for et åpent og rettferdig internett. Koalisjonen ble stiftet i 2014, og engasjerer seg i spørsmål knyttet til den digitale økonomien med mål om å promotere demokrati, menneskerettigheter og sosial rettferdighet. En rekke av medlemsorganisasjonene i OWINFS er også med i denne koalisjonen. Attac holdes oppdatert gjennom telefonmøter og mailtråd.

Change Finance

Attac har deltatt på nettmøter og i mailinglister med Change Finance i anledning deres nye arbeid med klima og miljø. Nettverket har i det siste året jobbet mest opp mot EU, med spesielt fokus på finansaktørers lobbying overfor overfor EUs styresmakter og utformingen av den nye taksonomien for grønne investeringer.

IT for change

Er en sivilsamfunnsorganisasjon for å sikre en rettferdig digital økonomi basert i India. Attac har fulgt arbeidet deres og samarbeidet med organisasjonen i et par år. Vi deltar i mailtråder og henter mye nyttig analyse på digital økonomi fra deres arbeid. Høsten 2020 sikret vi at direktøren i IT for change, Parminder Jeet Singh, ble publisert i Transit Magasin i Norge.

ORGANISASJON

Styret 2020 – 2021

Leder
Hege Skarrud (f.1990)

1. nestleder
Sondre Molteberg Dalen (f. 1991)

2. nestleder
Philip Thingbø Mlonyeni (f. 1992)

Caroline Herlofson (f.1994)

Axel Haraldsen-Sverre (f. 1995)

Tina Andersen Vågenes (f.1995)

Håkon Edøy Hanssen (f.1993)

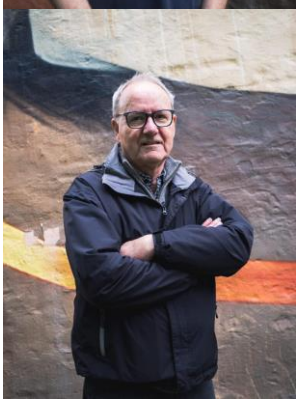

Ivar Johansen (f. 1950)

Martin Johannessen (f. 1969)

Varamedlemmer til styret

1. vara til styret: Anders Ekeland (f. 1955)
2. vara til styret: Martine Kopstad Floeng (f. 1990)
3. vara til styret: Jonas Bakkeli Eide

Andre utvalg

Kontrollkomite

Komiteleder:	Mads Opheim
Medlem:	Espen Emil Thygesen
Varamedlem:	Stine Østnor

Valgkomite

Komiteleder:	Mathilde Dahl
Medlem:	Camilla Hansen
Medlem:	Tyler Haugen
Varamedlem:	Maria Refsland
Varamedlem:	Hanne Iglebæk Christensen

Lokallag og arbeidsgrupper

Attac Oslo og omegn

Aktiviteten i Attac Oslo og omegn er hovedsakelig konsentrert rundt Attac sine arbeidsgrupper, da de aller fleste aktive medlemmene i disse er basert i Oslo-området. I det siste året har denne tendensen blitt forsterket av COVID-19, slik at det har vært svært lite aktivitet i lokallaget utover det som foregår i arbeidsgruppene. Koordinatorene i lokallaget hadde i utgangspunktet planer om å organisere flere lavterskel medlemsmøter og andre arrangement på tvers av arbeidsgruppene, men smitteverntiltakene gjorde dette vanskelig å gjennomføre. I tillegg har også koordinatorene verv andre steder i organisasjonen, slik at lokallagsarbeidet har havnet litt i bakgrunnen.

Før smitteutbruddet rakk imidlertid lokallaget å arrangere noen PubAttac-møter, der medlemmer i Oslo-området hadde mulighet til å møtes uformelt. Lokallaget bisto også kontoret med organiseringen av oppstartsmøter i august og februar for å rekruttere nye aktive medlemmer.

Attac Oslo og omegn har vanligvis sendt ut regelmessige nyhetsbrev med informasjon om aktuelle arrangementer i Oslo-området. Siden hovedvekten av arrangementene som Attac hadde i 2020 foregikk digitalt og var rettet mot hele landet, ble det også mindre aktuelt å sende ut like mange nyhetsbrev til medlemmene i og rundt Oslo.

Miljø og økonomi-gruppa

Gruppa ble startet opp før sommeren og har hatt regelmessige møter siden da. Miljøpolitikk er et nytt felt for Attac Norge, slik at gruppa har brukt mange møter på å diskutere mulige saker som vi kan gripe tak i: handelspolitikk, grønn finans, smultringøkonomi og andre alternative økonomiske modeller, boligpolitikk, karbonavgift til fordeling (KAF) og Degrowth. Gruppa har bistått styret med organisering av miljøpolitiske arrangementer, blant annet møtet om handelsavtaler under Globaliseringskonferansen. Det har også blitt startet opp et arbeid for å oppdatere Attac.no med nytt stoff om miljøpolitikk, og medlemmer i gruppa har fått publisert leserinnlegg med kritikk av økonomisk vekst.

Digital økonomi-gruppa

Arbeidsgruppa ble etablert etter landsmøtet 2020, og har siden fått flere nye medlemmer. Styremedlemmene Håkon Edøy Hanssen og Philip Mlongyeni har koordinert arbeidet i gruppa. Gruppa har møttes rundt to ganger i måneden, organiserte bokbadet på Deichmanske Grünerløkka, var med å forberede spørsmål til ungdomspartilederdebatten i november 2020, har vært i møter med politikere, ungdomspolitikere og samarbeidspartnere som NTL og Fagforbundet. Gruppa utarbeidet en rekke uttalelser om digital økonomi til det ekstraordinære landsmøtet i juni 2020.

Medlemmene i gruppa har deltatt aktivt i media, bidratt inn i skoleringer både internt og eksternt, samt skolerer hverandre gjennom lesesirkler og gravearbeid.

Finansgruppa

Gruppa ble etablert ganske nylig og har fortsatt få deltagere, men har kommet godt i gang med arbeidet sitt. Det er planlagt å fokusere spesielt på pengepolitikk og alternative måter å styre Norges bank mer generelt, og i tråd med dette har gruppa utformet et forslag til en uttalelse som skal legges frem på landsmøtet. I skrivende stund er gruppen i ferd med å starte en lesesirkel for å etablere mer kunnskap om temaet. Gruppen diskuterer også potensielle saker som Attac kan jobbe med knyttet til finansialisering/finanssektorens makt i samfunnet. En del av arbeidsområdene overlapper med temaer som Miljøgruppa jobber med, slik at vi ser for oss et tett samarbeid mellom de to gruppene.

SambAttac

SambAttac Oslo har fortsatt faste øvinger hver torsdag kl. 17.30 - 19.30 på Blitz, men på grunn av korona har dette bare vært mulig i perioden fra mai til november i 2020. Så langt det gikk ble øvingene arrangert utendørs. Før nedstengingen i november var det fortsatt omtrent 15 aktive medlemmer og flere nye ble med under åpen øving i september. I perioden så har vi oppgradert og kjøpt inn flere instrumenter.

SambAttac blir ofte invitert til å delta på demoer, men deltar også på eget initiativ om det er en sak vi ønsker å støtte opp om. I denne landsmøteperioden har vi deltatt i flere tog og markeringer, blant annet under en ad-hoc Pride-feiring i juni, på støydemonstrasjon mot SIAN og på Black lives matter-demonstrasjonen "We can't breathe - rettferdighet for George Floyd". Per februar 2021 øver vi ikke, men vi skal sette i gang igjen når smittevernsreglene tillater det.

Attac Bergen

Attac Bergen startet opp igjen 28. februar 2020 og har hatt et par møtet så langt i 2020. De har hatt kontakt med organisasjonen sentralt, og enkeltindivider har jobber med skatteparadisproblematikken. Det har dog stått litt stille hittil i 2021.

Attac Aust-Agder

På grunn av pandemien har det ikke vært jevnlige møter eller åpne arrangement i lokallaget. Laget er fortsatt aktivt og vil starte med jevnlige møter så snart som mulig.

Representasjon og møter

Politiske møter

Fra sentralt har Attac Norge deltatt på nærmere 35 møter med stortingspolitikere, lokale politikere og/eller deres rådgivere fra april 2020 til mars 2021. Møtene har hatt ulike formater. De har i all hovedsak enten vært bilaterale, innspillsmøter med flere organisasjoner og politikere, eller innledninger for politiske partier og ungdomspartier. Videre har vi også hatt fortløpende kommunikasjon via epost eller telefon med flere politikere og rådgivere angående våre politiske satsingsområder.

Foredrag og innledninger

Attac Norge har gjennomført 13 skoleringer og innledninger for ungdomspartier, ungdomsorganisasjoner, politiske partier, og andre samarbeidspartnere i løpet av perioden. Vi blir ofte spurt om å skolere, og har i denne perioden prioritert å gjennomføre nærmest alle forespørsler vi har fått.

Debatter og arrangementer

Til tross for en tid hvor fysiske møter har vært gjennomført i varierende form, har vi blitt invitert til å delta i en rekke debatter og andre arrangementer. Til sammen har vi deltatt i 13 debatter og samtaler fra april 2020 til februar 2021.

Informasjonsarbeid

Attac i redaksjonelle media

Attac jobber aktivt for å være synlige i redaksjonelle media, både trykte aviser og på nett. Det var totalt 191 oppslag i redaksjonelle media om Attac i perioden (hvorav 60 oppslag er samme sak i ulikt format eller i flere aviser). Det var 24 redaksjonelle saker i media der Attac var kilde eller omtalen var basert på vårt arbeid, samt 12 omtaler av våre saker i ulike meningsinnlegg. Det var også noen saker

med omtale av Attac uten at det var basert direkte på vårt arbeid, samt noen oppslag i useriøse medier som Resett.no og Document.no (basert på faktafeil).

Vi hadde 49 kronikker og leserinnlegg på trykk, i tillegg til at oppropet for systemendring ble trykket i seks ulike aviser. Dag Seierstad hadde 36 innlegg i sin faste spalte der han skriver under som Attac-medlem, og leder Hege Skarrud har fast spalte i Bistandsaktuelt med 3 innlegg.

I perioden har vi vært mest synlige i Klassekampen, Nationen og Dagsavisen, samt i fagpresse og nisjemedier. Samarbeidsavtalen med Transitmag.no/Naturpress.no har ført til flere kronikker og oppslag her.

Nettsider og blogg

Nettsiden ble oppdatert til ny løsning i 2020, noe som ga noe raskere og mer oversiktlig nettside. Det har også vært en økning i antall besøkende fra 53 372 unike besøkende i 2019 til 65 923 i 2020.

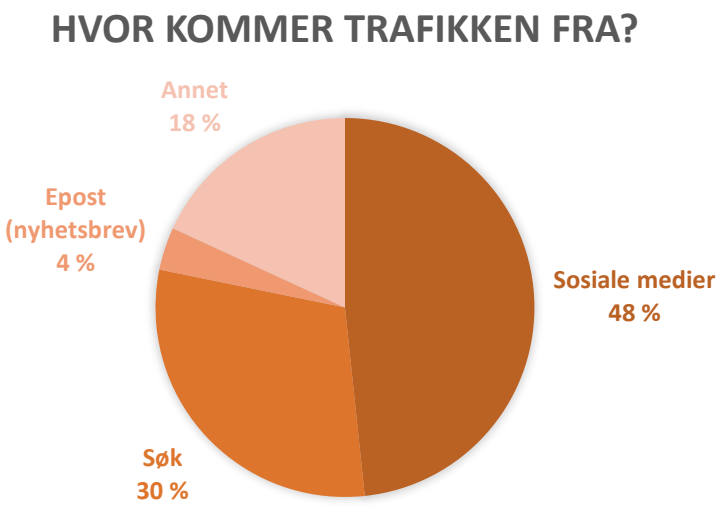

Vi har satset mindre på gjesteinnlegg på bloggen, og mer egenprodusert innhold, mye med innlegg fra politisk rådgiver. Vi har ikke laget nye kampanjer i 2020, men fokusert på å følge opp de vi har, så det er derfor ikke laget nye landingssider eller kampanjer. De etablerte kunnskapssidene får en jevn strøm av besøkende.

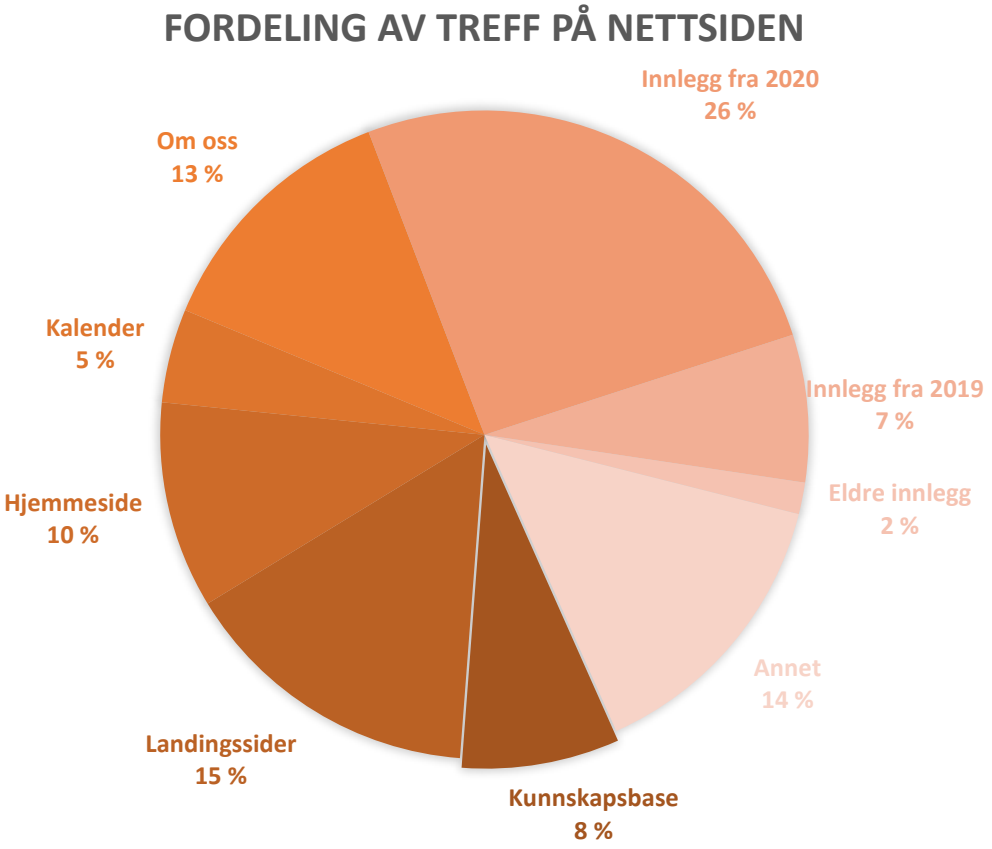

Nyhetsbrev

Attac sender ut månedlige nyhetsbrev til alle våre medlemmer og andre interesserte. I 2020 sendte vi ut 11 nyhetsbrev. Vi hadde en liten økning i antallet abonnenter fra 2658 på starten av året til 2768 på slutten av året. I snitt leste 37 prosent av mottakerne nyhetsbrevet hver gang. Dette er over gjennomsnittet for nyhetsbrev i vår bransje.

Sosiale medier

Attac har profiler i de sosiale mediene Facebook, Instagram og Twitter. Det viktigste sosiale mediet for Attac har vært Facebook, der vi deler mye innhold og får mye respons. Svært mye av trafikken til nettsidene kommer fra Facebook, og vi når bredt ut med innholder vårt der. Instagram-profilen har vært et satsingsområde i 2020 med korte snutter og bildeserier som forklarer temaer. Vi har ikke fått så mange flere følgere (økning på cirka 200 fra i fjor der vi hadde 1000), men når ut til de fleste av dem med hvert innlegg. Økt aktivitet på Twitter gir også resultater med økt engasjement for postene våre (50 prosent økning i «retweet» og 45 økning i «liker»).

Medlemmer

Attac Norge hadde i 1693 betalende medlemmer i 2020. Utviklingen har vært negativ de siste årene, men med liten endring fra 2019. Pandemien og tiltakene knyttet til den har gjort det vanskelig å drive verving og godt medlemsarbeid, og en del medlemmer har rapportert at de ikke kan betale på grunn av permitteringer og arbeidsledighet. Vi har opplevd en del problemer med medlemssystemet og har derfor endret medlemssystem i 2021. Vi håper at dette kan gjøre administrasjonen av medlemskap lettere og frigjøre tid til oppfølging av medlemmer. Dette kan også forenkle innmelding og betaling for medlemmer og slik øke betalingsraten, og vi kan snu den negative trenden.

Økonomi

Attac gikk i 2020 med 240 473 kroner i overskudd. Opprinnelig var det budsjettert med et overskudd på 49 612 kroner etter i revidert budsjett. Overskuddet skyldes primært at bortfall av en rekke aktiviteter og utgifter grunnet koronapandemien. I tillegg har det kommet inn noe mer inntekter gjennom medlemskontingent og momskompensasjon enn det som var budsjettert. I 2020 gjennomført Attac også en prøveordning med symbolske julegaver hvor man fikk inn 3 696 kr, som bidro til noe ekstra inntekter.

Attac har i 2020 hatt lite rom for ekstraordinære utgifter og har jobbet med å sikre at den økonomiske bæreevnen i organisasjonen har et langsiktig perspektiv. Rammeavtalen med Norad ble utvidet med ett år ut 2020 og søknad for ny avtale ble sendt inn 1. oktober. Per dags dato har vi fått signaler om at avtalen forlenges med inntil 1,6 millioner kroner i perioden 2021 til 2025, men endelig avklaring ventes først i løpet av den neste måneden. Styret har i påvente av ny støtte vært opptatt av å sikre midler til en eventuell nedbemanningsfase, men den videreførte støtten vil gjøre at Attac vil kunne fortsette på samme nivå som i dag.

Styret har i 2020 sett at organisasjonen har behov for at inntektskildene utover prosjektmidler økes. Ved starten av 2020 ble styret også gjort oppmerksom på at egenkapitalen var svakere enn antatt, og at Attac ikke har tilstrekkelig midler til å dekke tre måneders drift ved nedleggelse, som er grunnleggende for å sikre at organisasjonen har en forsvarlig egenkapital. Dette, sammen med mye usikkerhet knyttet til videreføring av avtalen med Norad, har gjort at styret har vært opptatt av å spare inn midler der det har vært mulig. Kombinasjonen av innsparing med kraftig reduserte utgifter har gjort at Attac har gått med et stort overskudd, noe som bidrar til styrke egenkapitalen betraktelig. Det er fortsatt behov for å fortsette å styrke egenkapitalen noe fremover, men innsparingen medfører at egenkapitalen nå er i en mye bedre posisjon enn ved starten av 2020.

Økonomiansvaret for organisasjonen ligger hos styret, som godkjenner regnskap og budsjett. Organisasjonssekretær har fått delegert ansvaret for å føre regnskapet sammen med regnskapsfører og rapporterer til styret etter hvert økonomiske kvartal (hver tredje måned). Budsjettet revideres også etter behov, og minst en gang årlig.

Styrets økonomiansvarlig i perioden har vært Axel Haraldsen-Sverre. Økonomiansvarlig har i deler av perioden vært i permisjon.

Regnskapsfører er Tore Skarvang i TS Økonomi. Revisor er Cristian Hopperstad i Systemrevisjon AS, Brugata 1, 0186 Oslo.

Sekretariat

Attac Norge har i dag totalt 2 fast ansatte i full stilling, en leder i åremålsstilling og en 40% prosjektstilling som er forlenget ut mars 2021 og ligger an til å bli en fast stilling ved tilslag på ny rammeavtale med Norad. Vi har også en politisk rådgiver som jobber 50 % med støtte fra NAV som vi håper å kunne gjøre om til en fast stilling i løpet av 2021.

Lønn og arbeidsforhold blir regulert av tariffavtale med Handel og Kontor og vedtatt lønnspolitikk. Attac Norge er medlem i Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF), og tariffavtalen følge dette virkeområdet.

Attac Norge har kontor i Frivillighetshuset, Kolstadgata 1, Oslo.

Ansatte i perioden:

Leder (100% åremål): Hege Skarrud (fra 1. april 2020)

Organisasjonssekretær (100 % fast stilling): Håvard Skogerbø (ansatt fra 1. januar 2020),

Kampanjesekretær (100 % fast stilling) : Audun Myhra Bergwitz

Digital innholdsprodusent og bloggredaktør (40 % prosjektstilling ut 2020, forlenget ut mars 2021): Victoria Durnak (ansatt fra 23. januar 2019)

Politisk rådgiver (50% praktikantstilling via NAV siden 1. november 2019): Camilla Hansen

Attac har en avtale med masterprogrammet i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo om å tilby praksisplass til deres studenter i vårsemesteret. I 2020 ble det ikke gjennomført en praktikantordning, men i 2021 er Tuva Kavli i 6 ukers praksis i mars og april, og jobber spesielt med finans og pengepolitikk.

Korona

Attac har som de fleste blitt rammet av koronapandemien. Tidlig i pandemien medførte dette at det ordinære landsmøtet ble avlyst og avviklet som to digitale landsmøter, det første 14.-15. mars og det andre 13. juni. I den første nedstengingen mellom mars og mai ble det innført hjemmekontor og de fleste aktiviteter avlyst eller flyttet til digitale plattformer.

Attac har innført smittetiltak på kontoret og på arrangementer for å sikre at arbeid og møter kan føres i trygge former der smittesituasjonen tillater det og har fulgt med på og justert tiltak i tråd med myndighetenes og kommunale råd og anbefalinger. Høsten 2020 ble det også laget en smittevernmodell, inspirert av trafikklysmodellen som brukes på skole og barnehage, som skisserer tiltak på tre ulike stadier av smittesituasjonen. Det er også innført felles tiltak for kontorfellesskapet Attac tilhører, Solidaritetshuset, og organisasjonssekretær sitter i en koordinerende gruppe for disse tiltakene. Eksempler på tiltak som Attac har innført er:

- Bruk av hjemmekontor for ansatte når dette er anbefalt, og skiftordning eller begrensninger på antall ansatte som kan være på kontoret samtidig ut ifra smittesituasjonen. Ansatte har også mulighet til å hente utstyr for å tilrettelegge for hjemmekontor.
- Håndvask ved ankomst til kontor og møtelokaler, samt hyppig renhold av hender og utstyr. Hyppighet på renhold av utstyr varierer etter smittesituasjonen ellers.
- Alle holder minst 1 meters avstand på kontoret og på arrangementer.

Per mars 2021 er hele kontoret på hjemmekontor grunnet påbud om hjemmekontor i Oslo kommune som ble innført i november 2020. Kontoret har tre digitale møter ukentlig for å holde kontakten, samt felles lunsjer med quiz to ganger i uken.